

POLAGOMA BO PRISLA TUDI JUGOSLAVIJA NA VRSTO

TRIANONSKA POGODBA, KI JE OKRNIŁA MADŽARSKO, BODE NAJBREŽ POVSEM REVIDIRANA

Jugoslovanski opazovalci, ki so bili navzoči pri če-
hoslovaško-madžarskih pogajanjih, so mnenja,
da bo morala tudi Jugoslavija opustiti nekaj svo-
jega sedanjega ozemlja. — Čehoslovaška in Ma-
džarska sta se dogovorili.

DUNAJ, Nemčija, 3. novembra. — Čehoslova-
ško so njene sosedje skoraj popolnoma razkosale.
Vse to se je zgodilo z dovoljenjem Italije in Nem-
čije, dočim Anglija in Francija sploh nista imeli
nobene besede.

Evropska javnost se vprašuje: — Katera izmed
tistih držav, ki so profitirale po svetovni vojni na
ozemlju in prebivalstvu, pride sedaj na vrsto?

Ko so se vršila na Dunaju pogajanja med zastop-
niki Madžarske in Čehoslovaške, ter je dobila Ma-
džarska vse, kar je zahtevala, je bilo navzočih tu-
di več jugoslovanskih opazovalcev. Tudi Romun-
ska je imela pri pogajanjih svoje opazovalce.

Pogajanja so vzbudila vtis, da sta Nemčija in Ita-
lija vladarici evropskega ozemlja, ki leži vzhodno
od Rena.

Ker je imela Madžarska srečo z ozirom na Čeho-
slovaško, domnevajo, da bo v kratkem zahtevala
tudi vse tisto svoje ozemlje, ki je po vojni pripa-
dli Romunski in Jugoslaviji.

Madžarsko je okrnila Trianonska pogodba. Vse
tako kaže, da bosta Italija in Nemčija z Madžar-
sko vred zahtevali revizijo Trianonske pogodbe.

Ce bi bila pogodba revidirana v prid Madžarski,
bi izgubili Romunska in Jugoslavija velik kos svo-
jega sedanjega ozemlja. Banat bi pripadel Ma-
džarski in precejšen kos Sedmograške.

Madžarska bo najbrž dobila tudi vso podkarpatsko
Ukrajino, tako da bodo imeli Madžari in Pol-
jaki skupno mejo, kar bi bilo posebno Poljakom
povšeči.

Madžarska armada bo v nedeljo zasedla kraje,
ki so ji pripadli po tukajšnjem dogovoru.

Zastopnika Nemčije in Italije, vnanja ministra
von Ribbentrop in gróf Ciano, sta dala Madžarski
4,800 kvadratnih milj in 860,000 prebivalcev.

Čehoslovaška in Madžarska sta se dogovorili, da
je ta odločitev končna in da ne bosta druga od
druge ničesar več zahtevali.

Ce se bodo slučajno pojavile še kakšne težkoče,
jih bosta Nemčija in Italija sporazumno uravnali.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 3. novembra. —
Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da bo dala Ma-
džarska Nemčiji in Italiji vse gospodarske konce-
sije v zahvalo za njeno pomoč pri uravnavi nove
čehoslovaško-madžarske meje.

Včeraj je govoril po radio madžarski ministrski
predsednik Imredi. V svojem govoru je pozival
Madžare, naj izkažejo vso hvaležnost Italiji in
Nemčiji, ki sta se s tako vneto zavzeli za njihovo
domovino.

— S tem, da smo dobili skoro pet tisoč kvadrat-
nih milj več ozemlja, — jerekel, — smo prevzeli
nase tudi večje obveznosti.

— Današnji dan je za nas velik praznik. Toda
rečem vam, da praznovanje ne sme predolgo tra-
jati. V najkrajšem času se moramo lotiti dela, da
bom zadostili vsem našim dolžnostim.

— Mora, ki je tlačila Madžarsko dolgih dvajset
let, je izginila. Madžarski narod bo posledje dosti
bolj zadovoljen. Postati mora še bolj naravno za-
veden kot je bil doslej. Gostiti ne sme nobene ple-
menske mržnje. In še nekaj je potrebno: utrditi se
mora v vojaškem duhu.

New Deal pred odločilno preizkušnjo

POGAJANJA MED NEMČIJO IN ROMUNSKO

Nemčija želi trgovsko
pogodbo na podlagi iz-
menjave blaga. — Tudi
Italijani želijo trgo-
vino z Romunsko.

BUKAREŠTA, Romunska, 3. novembra. — Včeraj so se
pričela pogajanja za nemško-
romunsko trgovsko pogodbo.
Nemčija ponuja Romunski po-
godbo, po kateri bi bilo blago
za menjano za blago, tako da
bi Nemčija za romunski petro-
leji in poljske pridelke plačevala
z industrijskimi izdelki.

Romunska pa teh predlogov
v celoti ne mara sprejeti. Ro-
munski zavzema stališče, da
njena industrija, ki se je ko-
maj pričela razvijati, ne sme
trpeti škode na račun politič-
nih ugodnosti.

Posebne važnosti je tudi pri-
hod skupine italijanskih vele-
trgovcev, katerim bo v no-
vembra sledila italijanska tr-
govska delegacija. Med Italia-
ni je tudi Rafael Ricciardi, ki
je bil nekaj časa v italijanskem
zrakoplovnem ministru in je v
zvezi z italijanskimi tovar-
nami, ki izdeluje razstreljiva.
Ravno tako je z njim tudi avi-
jatični izvedenec general Bruno
in nekaj drugih, ki so v
zvezi s tovarnami za razne mo-
torje.

Znano je, da Romunska ni
zadovoljna z aeroplani, katere
je nedavno prejela od Franci-
je in vojaški izvedenci dvoni-
jo o sposobnosti nove tovarne,
ki jo v Brusovu gradijo fran-
coski in češki veščaki. Romun-
ska želi kupiti nekaj italijan-
skih aeroplanov in bo v Ita-
liji dala več naročil za motori-
zajo romunske armade.

Za romunsko armado izvrša-
je mnogo naročil tudi Ford
Motor Company, toda Romun-
ska s tem ni zadovoljna, ker
družba zahteva plačilo v go-
tovini, medtem ko je Italija
pripravljena v plačilo za svo-
je izdelke sprejeti romunski
petroleji in žito.

BOJI OB EBRU SE ŠIRIJO

HENDAYE, Francija, 3.
novembra. — Neko fašistično
poročilo pravi, da se je fašisti-
čna ofenziva raztegnila na ob-
sežni frontalni napad na re-
publikanske črte v dolini Ebr-
ra.

Prodiranje, ki je bilo spočet-
ka obrnjeno na Mora de Ebro,
se je razcepilo na obe krili na
razdaljo 10 milj. Ti boji so se
pričeli 25. julija in so največ-
ji v celi državljanski vojni.

— Madžarski narod se mora zavedati krščanske
morale in razredne pravičnosti. Pospešiti mora re-
forme ter ustanoviti državo, na katero bo smel biti
ponosen vsak Madžar.

VOJNA NA KITAJSKEM

Japonci prodirajo zapa-
dno od Kantona. — Na
severu je njihov cilj
Čunking. — Kitajska
se bo do konca bojeva-
la z Japonci.

HONKONG, Kitajska, 3. no-
vembra. — Japonski aeroplani
so v svojem napadu na Seki,
55 milj južno od Kantona ubi-
li 50 in ranili 60 oseb. Vžigalne
bombe so povzročile požar na
mnoгих krajih in več hiš je bi-
lo poškodovanih.

Poročila iz Kantona pravi-
jo, da japonska infanterija in
bojne ladje neprestano prodi-
rajo zapadno od Kantona.

SANGHAI, Kitajska, 3. no-
vembra. — Nek japonski mor-
nariški častnik je rekel, da bo
do bojeve ladje, ki so sedaj
zbrane okoli Hankova, pričele
prodirati po Jangceu proti
Čunkingu, novemu začasnemu
kitajskemu glavnemu mestu.
Vroči boji so v teku ob Han-
kov-Kanton železnici in obe
stranki imate velike izgube.
Kitajci priznavajo, da so Ja-
ponci prodrli skoro do Pučija,
80 milj južno od Hankova, da
pa so bili japonski bataljoni
skoro popolnoma uničeni, ko
so naskakovali postojanke po
hribih.

WASHINGTON, D. C., 3.
novembra. — Predsednika F.
D. Roosevelta je novi kitajski
poslanik dr. Huših obvestil,
da se je njegova domovina od-
ločila, da se bori z Japonci do
konca. Poslanik je obiskal
predsednika Roosevelta v Beli
hiši in mu je prebral odlomke
zadnje Čankajševke izjave.

NOVI ITALIJAN. POSLANIK

REM, Italija, 3. nov. — Kot
naslednik poslanika v Wash-
ingtonu Fulvija Suvicha, ki je
prevel mesto ravnatelja pri
neki zavarovalnici v Trstu, bo
imenovan princ Ascanio Colon-
na dei Principi, ki je že bil
poslanik v Argentini, na Ma-
džarskem in Švedskem in je
sedaj član mednarodnega od-
bora za egiptovski dolg.

POSLOPJE AMERIŠKEGA POSLANIŠTVA POŠKODOVANO

MADRID, Španija, 3. nov.
— Tekom artilerijskega ob-
streljevanja sta dva izstrelka
zadela poslopje ameriškega
poslaništva in ga precej poško-
dovala. Ranjen oziroma ubit
ni bil nihče. Včeraj je bilo po-
škodovano poslopje nizozem-
skega poslaništva.

LINDBERGH SE BO IZNEVERIL AMERIKI

Londonski časopis poro-
ča, da bo postal angle-
ški državljani in pre-
vzel službo v angleški
avijatici.

LONDON, Anglija, 3. nov. —
"West End Weekly" poroča,
da bo postal znan ameriški le-
talec col. Charles A. Lindbergh
v kratkem času angleški držav-
ljan in prevzel važno mesto v
angleški civilni avijaciji.

Tednik, ki ga urejuje John
Carverth, sin znanega razisko-
valca, piše:

— Iz zanesljivega vira smo
izvedeli, da bo col. Lindbergh,
svetovno znan letalec, ki pre-
biva že več let v Angliji, za-
vzel važno mesto v angleški a-
vijaciji.

— Naš dopisnik nas tudi ob-
vešča, da je zaprosil col. Lin-
dergh, svetovno znan letalec,
ki prebiva že več let v Angli-
ji, zavzel važno mesto v angle-
ski avijaciji.

— Naš dopisnik nas tudi ob-
vešča, da je zaprosil col. Lin-
dergha za angleško državljan-
stvo.

— V zadnjih mesecih je bil
Lindbergh večkrat v Berlinu,
Pragi, Moskvi, Parizu in Ru-
mu ter je pri teh prilikah pre-
cej natančno proučil letalstvo
tozadevnih držav.

Oseba, ki hoče postati angle-
ški državljani, mora prebivati
v Angliji nenehoma pet let.
Lindbergh je sedaj v Evro-
pi vsega skupaj tri leta in pol.
Dve leti je bil v Angliji, lani
se je pa dal na majhnem fran-
coskem otoku zgraditi hišo, ka-
mor se je preselil.

REKORDNA LETINA

VALE, Oregon, 3. nov. —
Farmer Nitta, ki prideluje če-
bule, je imel letos rekordno le-
tino. Na enem akru je pridelal
tisoč zakljev čebule.

ANGLEŠKO POSOJILO ČEŠKOSLOVAŠKI

Čehoslovaška finančna mi-
nistrsija je poslala angleški vladi
spomenico, v kateri navaja raz-
doga, ki silijo ČSR da zahteva
finančno podporo. Enako spo-
menico je dostavila tudi fran-
coski vladi.

Angleška vlada je obenem s
francosko vlado proučila spo-
menico in bo nanjo odgovorila,
kakor hitro bo to mogoče. Med-
tem je angleška vlada že naro-
čila Narodni banki, da izplača
čehoslovaški vladi na račun
dovoljenega posojila 10 mili-
onov funtov šterlingov.

Kredit bo uporabljen za naj-
nujnejše potrebe, zlasti za pre-
hrano in pomoč beguncem.
Predstavniki čehoslovaške
vlade so izjavili, da se bodo
podpore razdeljevale brez ozi-
ra na politično in rasno pri-
padnost.

DRŽAVE OHIO, PENNSYLVANIA IN MICHIGAN BODO ODLOČEVALE

WASHINGTON, D. C., 3. nov. — Vse kaže, da
se bo pri prihodnjih volitvah odločila usoda pred-
sednikovega New Deala. Voliči bodo odločevali
in odločili, če so jim Rooseveltove odredbe povol-
ljive ali ne. Kandidati so bodisi odločni zagovorniki
predsednikovih odredb ali so pa njegovi zagrizeni
nasprotniki.

PRESENETLJIVO DOSTI NAROČIL ZA AVTOMOBILE

Letos bodo izdelali 50 ti-
soč več novih kar kot
so jih prvotno namera-
vali. — Povpraševanje
je večje kot pa produk-
cija.

DETROIT, Mich., 3. nov. —
Tovarne dobivajo več naročil
za kare prihodnjega letnika kot
jih pa morejo sproti izdelati.
Vse tovarne so pospešile pro-
dukcijo. Še nobeno leto ni bilo
naročenih toliko Buickov kakor
letos. Novembra in decembra
bodo izdelali 56,000 kar.

Harlow Curtice, predsednik
Buick podjetja, je izjavil, da ni
imelo podjetje še nikdar tolike
naročil. Prodajalec si s karani
dobro založeni, pa se boje, da
jih jim bo zmanjkalo.

Oldsmobilov bodo izdelali po-
tisoč na dan.

Chryslerjeva korporacija ni
objavila nobenega poročila, to-
da izvedelo se je, da izdelajo
njene tovarne 17,000 truckov in
kar na teden.

Vse avtne tovarne so izdela-
le v enem tednu 83,807 kar. Od
teh jih odpade na General Mo-
tors 41,031, na Forda pa 12,275.

HEARSTOV TOVARŠ SE JE USMRTL

Victor F. Watson, ki je bil
30 let visok uradnik v organ-
zaciji Hearstovih publikacij je
prišel v sredo v newyorški ho-
tel Abbey ter najel sobo v
enajstetnem nadstropju. Proti ve-
čerju je skočil skozi okno na
cesto ter obležal mrtev. V he-
telu se je registriral kot "Geo-
rges L. Jones iz Chicago, Ill."
V njegovi sobi so našli kos pa-
pirja, na katerem je bilo za-
pisano: — Bog naj se me us-
mili, toda jaz ne morem dru-
gače.

V Hearstovi službi je bil iz-
za leta 1898.

POTRES V MEHIKI

MEXICO CITY, Mehika, 3.
nov. — Prebivalstvo držav
Chiapas, Oaxaca in Vera Cruz
je južnem delu Mehike je obču-
tilo sinoči več precej močnih
potresnih sunkov. Povprečna
škodna ni posebno velika.

Izid volitev bo pokazal v ja-
sni luči razpoloženje naroda.
Največje zanimanje vlada za
volitve v državah Ohio, Michi-
gan in Pennsylvaniji.

Nekateri kandidati v Califor-
niji pravijo, da bodo zagovar-
jali predlog, naj se izplača vsa-
ki nad 50 let stari nezaposleni
osebi vsak četrtek \$30. Na tej
podlagi sta bila nominirana de-
mokrata Culbert Olson in She-
ridan Downey. Prvi kandidira
za guvernerja, drugi pa za se-
natorja. Sedanji guverner Mer-
riam, ki ponovno kandidira je
republikanec in je proti temu
načrtu.

Predsednik CIO, John L. Le-
wis, je priporočil Olsona, dočim
je za Merriama William Green,
predsednik Ameriške delavske
federacije.

Za Olsona je tudi Tom Moo-
ney, znan delavski voditelj, ki
je že nad dvajset let zaprt zara-
di domnevne udeležbe pri a-
tentatu na preparedness para-
do. Olson je obljubil Mooneyu,
da ga bo oprostil, če bo izvo-
ljen za guvernerja.

V državi Michigan gre pred-
vsem za to, če bo Frank Mur-
phy še guverner ali ne.

Zauj se je bil prejšnji teden
predsednik Roosevelt indirek-
tno zavzel, ko je očital Diesove-
mu odboru, da vrši svojo nalo-
go preveč pristransko. Kot zna-
no, je obdolžil Dies Murphya,
da ni pravilno nastopal tekom
stavke avtomobilskih delavcev.
Na republikanskem tiketu
kandidira v Michiganu Frank
D. Fitzgerald. Leta 1936 ga je
bil Murphy porazil s pičlo več-
ino 48,000 glasov.

Za Murphya agitirata obe
konkurenčni delavski organiza-
ciji — CIO in Delavska federa-
cija. V Michiganu so bili ter
ga priporočali: tajnik za no-
tranje zadeve Ickes, poljedelj-
ski tajnik Wallace in newyor-
ški župan La Guardia.

Država Michigan ima v po-
slanski zbornici osem demokra-
tov in devet republikancev.
V državi Pennsylvaniji bo-
do pri letošnjih volitvah naj-
brž odločevali zamorci, katere
vodi Robert L. Vann, ki je ča-
snikar po poklicu. Večina za-
morecev bo najbrž glasovala za
Rooseveltove pristase.

KRALJ JE PISAL PREDSEDNIKU

LONDON, Anglija, 2. nov.
— Daily Herald poroča, da je
sprejel angleški kralj vabijo
predsednika Roosevelta, naj
obišče Ameriko. Odgovor je že
na poti, da bo prišel a svojo
ženo v Združene države pozno
spomladi ali pa sredi poletja.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owled and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Saka, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto valja list na Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
in Kanado	Za pol leta
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto .. \$7.00
Za štiri leta	Za pol leta

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VRAKI DAN IZVZEMNI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1243

POŠILJATI brez podpisa in osebnosti se ne pričeljujejo. Denar za naročnino naj se blagovni poljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se naz. tudi prejšnje številke naznani, da hitreje najdemo naslednika.

KOLIKO BO NOVA ČEŠKOSLOVAŠKA

Čeprav nove meje češkoslovaške države še niso do-
dobra določene, vendar so češki listi te dni prinesli neko pol-
uradno sporočilo, da bo poslej Češkoslovaška po številu pre-
bivalstva na 10. mestu, po velikosti dežele pa na 14. mestu.

Doslej je bila Češkoslovaška po številu prebivalstva na
9. mestu, po obsežnosti pa 13. država v Evropi. Tako bo za
eno mesto šla nazaj.

Doslej je bila Češkoslovaška po prebivalstvu močnejša
kakor Jugoslavija, ki ima 15 milijonov ljudi, poslej bo Če-
škoslovaška šla nazaj. Po svojem obsegu se je tako skrčila,
da jo je prekosila celo Grška, ki ima 130,000 kvadratnih ki-
lometrov. Takoj za Češkoslovaško pride Bolgarija, ki ima
103,000 kvadratnih kilometrov, medtem ko je Češkoslovaška
imela doslej 140,000 kvadratnih kilometrov.

Poslej bo v Evropi še 11 držav, ki bodo po obsegu
manjše od Češkoslovaške, in 15 držav, ki bodo imele manj
prebivalcev ko Češka.

Med teh 15 držav pa niso prištete pritlikave države,
kakor so na primer Gdansk, Luksemburg, Monaco, Lichten-
stein, San Marino, Andorra.

Obseg ozemlja in številu prebivalcev malih evropskih
držav, so: Bolgarija s 103,000 kvadratnih kilometrov in
6,500,000 prebivalcev; Madžarska, 97,000 kv. km in 9,860,000
prebivalcev; Portugalska 88,750 kv. km in 1,800,000 prebi-
valcev; Latvija 65,800 kv. km in 1,970,000 prebivalcev; Litva
55,700 kv. km in 2,530,000 prebivalcev; Estonka 47,500 kv.
km in 1,150,000 prebivalcev; Danska 43,000 kv. km in 3,750-
000 prebivalcev; Švica 41,300 kv. km in 4,200,000 prebival-
cev; Holandska 34,200 kv. km in 8,600,000 prebivalcev. Belgi-
ja 30,000 kv. km in 8,300,000 prebivalcev; Albanija 27,500 kv.
km. in 1,100,000 prebivalcev.

Po obsegu bodo štiri države sicer večje ko Češkoslova-
ška, bodo pa imele manj prebivalcev, in sicer: Grčija, ki ima
130,000 kv. km, a le 7 milijonov prebivalcev; Švedska 450,000
kv. km s 6,270,000 prebivalci; Finska 388,000 kv. km s 3,800,000
prebivalci.

Iz Jugoslavije

BITKA S 13 RANJEN- CI IN 20 UJETNIKI

V sarajevsko bolnišnico so
te dni pripeljali celo kopico
hudo ranjenih kmetov iz okoli-
ce mesta. Ti ranjenci so bili iz
bitke, ki se je bila med vaščani
dveh vasi. Bojišče pa je bilo v
državnem gozdu med vasema
Brda in Dužice. Neposredni
vzrok vaščanske vojske je bil
tisti državni gozd.

Prav za prav je stvar taka,
da v državnem gozdu nihče ni-
ma pravice sekati brez dovol-
jenja gozdne uprave. Kmetje
teh dveh vasi pa so si lastili
pravico do tega gozda. Razli-
ka med njimi je bila le v tem,
da so vaščani iz Brd trdili, da
imajo zgolj oni pravico sekati
les v tem gozdu, vaščani iz Du-
žice pa so trdili, da samo oni
smejo kaj takega. Drug dru-
gega so torej nadzirali in s
tem lajšali nadzorstvo držav-
nim gozdarjem.

Nekega dne pa so vaščani iz
Dužice rekli, da je dovolj nji-
hove potrpežljivosti, in so jo
sekirami mahnuili v gozd se-
kat državna drva. Preden so
državni gozdarji za to zvede-
li, so bili vaščani iz vasi Brda
že davno pokonci. Brž so se ob-
orožili ter hiteli v državni
gozd braniti svojo pravico do
gozda. Vaščane iz Brda je vo-
dil Mujo Bezdob, Dužičane pa
Ragib Purković. Sredi gozda
so se spopadli. Pele so sekire,
pokale pištole, bliskali se noži.
Nazadnje, ko je bila bitka kon-
čana, je na tleh ležalo 13 ranje-
nih, 20 pa je bilo ujetih. Ome-
niti pa je treba, da so ti uje-
tniki bili ujeti od orožnikov, ki
so prihiteli na bojišče ter po-
brali s seboj vse, kar ni oble-
žalo ali ni zbežalo.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

VABILO NA Vinsko Trgatev

ki jo priredi

FARA SV. CIRILA

V CERKVENI DVORANI, 62 St. Mark's Pl., N. Y. C.
NEDELJO, 6. NOVEMBRA, 1938

Prijazno so vabljeni vsi rojaki v New Yorku, Brooklynu,
New Jersey in Connecticutu. Na dnevnem redu so smen,
razvedrilo, jedi, pijače in izvrstna slovenska muzika. . .

PRIČETEK OB 6. URI

VSTOPNINA 35¢

NEVARNA STAVA ZARADI KUHAHE KORUZE

V Stari Kaniži so kužuhali
koruzo. Pri tem se je zbrala,
kakor je tamkajšnja navada, vsa
vas, ki je delala in se zraven
zabavala. Med vaščani je bil
tudi kmet Jula Fehervari, ki je
o njem znano, da rad mnogo
je. Vaščani so ga takoj začeli
zbadati in se šaliti na račun
njegovega želodeca. Mož pa za-
radi tega ni bil prav nič uža-
ljen, temveč se je zraven sme-
jal ter celo hvalil svoj dobri
tek in dobri želodec. Naenkrat
mu je šinilo v glavo, da bi stav-
il, da v dveh urah poje pet kil-
kuhane koruze in popije dva
litra vina. Med tem, ko pri nas
koruzne storže peko, jih tam
doli kuhajo. In so stavili.

Mož se je lotil koruze in vi-
na. Ni pa pojedel in popil vse-
ga, kakor je rekel, ampak se
je že precej poprej nezavesten
zgrudil na tla. Poklicati so mo-
rali na pomoč zdravnika, ki mu
je nudil najnujnejšo pomoč.
Ko si je nekoliko opomogel, se
je zaklel, da ne bo na račun
svojega želodeca nikdar več po-
kušal doseči takega rekorda.

USODA CIGANU PRO- DANEGA OTROKA

V Beodri živi cigan Anton
Stojkov, star 42 let, oženjen,
po poklicu pa prekopčevalce
kokušjega in gosjega perja.
Ima tudi nekaj zemljišča, ka-
tero kar dobro obdeluje. Ko
se je pred štirimi leti Stojkov
s svojim vozom vračal iz neke
vasi, kjer je bil kupoval perje,
je prišel s seboj lepega, ko-
maj leto dni starega otroka.
Stojkov in njegova žena sta
otroka v svojem skromnem do-
mu lepo odgojila. Ko pa je o-
trok shodil, se je med prebival-
stvom razširila vest, da je ci-
gan otroka gotovo kje ukradel.

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1939

Cena 25c

a poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Te vesti so se nekajkrat raz-
gršile, a spet pojavile in za-
vele gorostasne oblike, tako
da je zdaj po štirih letih sto-
pilo v akcijo orožništvo. ki je
po vseh okoliških občinah po-
izvedovalo, da ni bil komu
pred kakimi štirimi leti otrok
ukraden. Nihče se ni javil.
Pregledali so matricne knjige
po občinah, a tudi tam niso ni-
česar našli, prav tako pa tudi
cigan Stojkov ni mogel doka-
zati, da bi bil v kakem občin-
skem ali cerkvenem uradu za-
beležil svojega, pred štirimi le-
ti rojenega sina. Poizvedbe so
le še bolj potrdile domnevo, da
je cigan otroka nekje ukradel.
Orožniki so se potem napotili k
ciganu.

— Odkod imaš tega otroka?
— so ga vprašali.
— Kupil sem ga, — je mi-
rno odgovoril cigan.
— Od koga?
— Od njegove matere.
— Kako je otroku ime?
— Ne vem. — je odvrnil ci-
gan. Pozabil sem. Pokažen
pa vam lahko kupno pogodbo.

In orožniki so prebrali po-
godbo: "Evica Mijevićeva pri-
znani, da prodam svojega sina
Jozefa, starega eno leto, za 100
din Antoru Stojkovu, ciganu
iz Beodre, ker je obljubil, da
bo z otrokom lepo ravnal."

Orožniki so vprašali cigana
kdo je ta Evica, a cigan je ve-
del povedati samo to, da je
stanovala v Beogradu in da je
otroka tam kupil. Poizvedbe
pri beograjski policiji so do-
gnale, da je bila Evica Mij-
evićeva dekla neke ugledne ro-
dine. Evica so tudi našli in
je izpovedala, da se je hotela
otroka iznebiti, ker z njim ne
bi mogla dobiti službe. Slu-
čajno se je srečala s ciganom
Stojkovom in mu je otroka pro-
dala. Dobila je 100 din in pod-
pisala pogodbo. Od takrat je
bila že večkrat v Beodri, kjer
je obiskala svojega sinčka, ki
je bil srečen in zadovoljen pri
novih rečnikih. Evica je celo

povedala, da ji je postal rednik
njenega otroka cigan Stojkov
nekajkrat denarno podpora,
ko je bila v Beodri.
Vest o ugrabljenju ali kup-
nji otroka je prišla tudi do
sodišča v Petrovgradu, ki pa
bo zdaj ne samo opustilo vsa-
ko postopanje proti ciganu
Stojkovu, temveč bo tudi po-
magalo, da bo lahko mož svo-
jega rejenčka, za katerega je
doslej tako lepo skrbel, posi-
novil.

"DOMA ZA BOŽIČ"

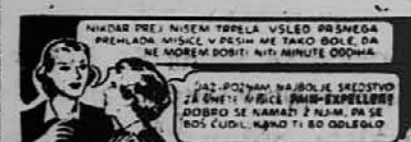
Dosti ljudi že dolgo razni-
šlja o Božiču. Spomin na pre-
živele božične praznike jih na-
vaja z mislijo, da bi obiskali
domovino ter preživeli prazni-
ke s prijatelji in sorodniki. De-
cembrski izleti na HAZAG in
LLOYD parnikih so bili vedno
prihvaljeni, in ker je pribita
resnica, da ni nič bolj uspešne-
ga kakor uspeh — se bosta v
bodoči seziji vršila dva taka
izleta.

Prvi izlet je določen na par-
nik HAMBURG, ki odpluje iz
New Yorka dne 7. decembra.
Izletnike bo vodil Mr. Arthur
Dobozov. Član našega new-
yorkskega urada. Udleženci
bodo dospeli v evropska pri-
stanišča dne 14. decembra, v
Hamburg pa 15. decembra,
vsled česar jim bo mogoče priti
na cilj pred Božičem, sredi vi-
ška adventa, ko bo vsakdo z ve-
seljem pričakoval praznika.
Drugi izlet se bo vršil na par-
niku BREMEN dne 14. de-
cembra ter ga bo vodil Mr. E.
Toplan-zky, ki je tudi član na-
šega newyorkskega urada. Iz-
letniki bodo dospeli v Cher-
bourg in Southampton dn 19.
decembra, v Bremen pa 20. de-
cembra, kar bo tudi dovolj zgo-
daj, da despejo pravočasno v
vse dele Evrope.

Oba voditelja sta v jezikov-
nem pogledu popolnoma zmo-
na ter poznata vse centralne in
vzhodno-evropske jezike.

Marsikdo ne potuje rad sam.

Poglavitna svrha vseh naših
izletov je, da se izletnikom ni
treba spuščati v vse potrebne
podrobnosti, da v prijetni dru-
žbi pozabijo vse svoje skrbi ter
lahko zaupno potujejo pod vo-
dstvom izkušenih vodnikov. Pri
potovanju je splošno znano dej-
stvo, da je dosti ljudi, ki ne po-
tujejo radi sami. Nagonsko so
radi v družbi drugih, namenje-
nih več ali manj na isti cilj. In
najboljši odgovor na to so iz-
leti.

Uporabljajo ga po vsem svetu izza 1867

Peter Zgaga

Odborniki slovenskih kultur-
nih in podpornih društev v New
Yorku, prečitajte večerajšnji
Keržetov članek "Pod vaško
lipo" in ga uvažujte. Na sejali
in zborovanjih je slišati toliko
"konkretnih" predlogov, da
človeka že ušesa bole.

Keržetov predlog je pa pri-
prava za res nekaj konkretnega
kar bi se dalo vresničiti z do-
bro voljo, vztrajnostjo in žr-
tvami, seveda.

V sredo je bil praznik Ver-
nih duš, v torek so bili pa Vsi
svetniki.

V Ameriki nimajo takih obi-
čajev kot jih imajo v domovi-
ni. Tukajšnji Decoration Day
je v času prebujanja narave,
tam smo se pa spominjali
ranjanih, ko je narava že lega-
la h počitku.

Pomen obeh praznikov je
globoko utemeljen. Ameriški
Decoration Day ima namen
sredi prebujajoče se narave
ob spominu na mrtve bodriti
žive k življenju, dočim je na-
men starokrajškega praznika
— ob času umiranja narave —
opozoriti žive, kaj jih čaka.

Najlepše je o vsem tem po-
vedal naš največji pesnik Žu-
pančič v stihih vrsticah:

— Pojdi med grobove,
tihlo požaluj.
Živee, svoje dnove
brez mrlicev kuj!

Z žalovanjem je pa čudna
stvar. Kdor žaluje iz srca za
nečim, kar mu je bilo naj-
dražje, bo žaloval vedno — pri
delu, v urah počitka in celo v
sanjah. Lahko je reči temu ali
pneumu: — Pa pozabimo, kar je
bilo! Živeli! Nazdravje!

Neskončne boli ni mogoče iz-
raziti z jokom in tujanjem.
Ej, lahko bi bilo, če bi se jo
dalo izjokati in iztarnati.

Čustvom ne more nihče uka-
zovati: — Doslej je bilo, zdaj
naj se pa vse lepo pozabi, in
hajdi na sedmino, petje, pitje
in ples!

Nekam čudni se mi zde zu-
nanji znaki želovanja, ki jih
moda narekuje: črna ovratni-
ca, črn trak na levem rokavu
ali črn pajčolan preko ženske-
ga obraza. (V največ slučajih
ga nosi vdova najbrž zato, da
svet preveč razločno ne vidi,
kam obrača svoje poglede.)

"Kaj imata skupnega gle-
dališka plesalka in žaba?"
"Obe imata gole noge, ska-
četa in se bojita štokrleje."

Nedavno sem čital v staro-
krajških listih.

Ob smrti Nj. kr. Vis. kneza
Arsena bo trajala po najvišjem
nalogu Nj. Vel. kralja dvorska
žalost 12 tednov od 19. okt.
1938 pa do vključno 10. janu-
arja 1939. V prvih šestih ted-
nih bo na dvoru globoka žalost.
(Iz pisarne maršalata dvora
Nj. Vel. kralja št. 1830 z dne
19. okt. 1938.)

Torej po 10. januarju 1939 ne
bo treba več žalovati, dotlej je
pa žalovanje postavno zapovo-
dano.

Kot vidim se tudi žalost de-
li v več vrst. Naprimer v na-
vadno žalost in v globoko ža-
lost.

Jaz sem take sorte človek,
da bi nikdar ne mogel žalova-
ti na komando, in če bi žalo-
val, bi nikdar ne mogel na ko-
mando prenehati žalovati.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO
TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM
KURZU

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Za \$ 2.00 Dne 100	Za \$ 6.25 Dne 100
\$ 5.00 Dne 200	\$ 12.50 Dne 200
\$ 7.50 Dne 300	\$ 18.75 Dne 300
\$ 11.00 Dne 500	\$ 27.50 Dne 500
\$ 15.00 Dne 1000	\$ 37.50 Dne 1000
\$ 20.00 Dne 2000	\$ 50.00 Dne 2000

KER SE ČINE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE ČINE
PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na vsaki pošiljki pošiljatelj mora dati jasno navodilo, kdaj in kje pošiljati ali
kraj, kjer pošiljatelj želi, da se denar izplača.

Izplačila v ameriških dolarjih

vs dolarja \$ 1.—	vs dolarja \$ 1.—
\$ 1.00	\$ 1.00
\$ 2.00	\$ 2.00
\$ 3.00	\$ 3.00
\$ 4.00	\$ 4.00
\$ 5.00	\$ 5.00

Prejemnik denarja v starem kraju izplačilo v dolarjih.

SOVA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER SA

POŠILJATELJI: SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

NEW YORK, N. Y.

POLJSKA DOBILA VAŽNO INDUSTRIJALNO SREDIŠČE

Pogled na mesto Tješin, ki ga je morala Češkoslovaška izročiti Poljski, katera ji je zagrozila, da ga bo zavzela z orožjem,
če ga ji prostovoljno ne izroči.

Kratka Dnevna Zgodba

TRISTAN BERNARD:

ZENA SE PRITOŽUJE

Ležal sem na obali, pred menoj se je razprostiralo daleč tja, do obzorja sinje morje. Morje je tiho šumelo, jaz sem pa razmišljal — to se pravi, v moji glavi sploh ni bilo nobene misli. Morje baže vobče budi velike misli. Toda jaz ne priznam ničesar, kar bi tako temeljito oprstilo človeka vseh misli, velikih in povprečnih, kakor prav morje.

In vendar nisem ležal na o-

balu zato, da bi ničesar ne delal. Prav kar sem dobil grozno pismo od svojega glavnega urednika. Zahteval je, naj mu namestu članov, polnih modrih naukov, ki so posebnost in ponos mojih zrelih let, napišem in pošljem kakšno zgodbo. Mislim, da je hotel moj šef glede na svoj položaj, zlasti pa na podlagi svoje pravice močnejšega, obdržati vso modrost zase.

Toda ta nepričakovana zahteva je moji domišljiji pristigla peroti. Šef mi je zapovedal naj si izmišljam zgodbe in prepovedal mi je razmišljati. No, izmišljal si nisem ničesar, pa tudi razmišljal nisem. Opazoval sem morje in nebo, toda tudi ta dva mi nista hotela pomagati.

"Dobro dan!"

Obrnil sem se ne posebno vesel v stran, od koder je prihajal pozdrav. Kaj! Nekdo se je dznal motiti pisatelja pri njegovem delu? Mar je pisateljevo delo manj sveto od popoldanskega dedovega spanja?

Sloka, svetlolasa dama, lepega, nekoliko utrjenega obraza je opazila, da jo gledam. Videla je tudi, da se je ne morem spomniti.

"Gospa Lavelinova ..."

Tedaj sem se nasmehnil, ker se nisem mogel ničesar spomniti. Tudi to je opazila in brž je pripomnila. Poučevala sem vaše otroke klavir. Razumem pa, da se me ne spominjate, ker sem morala že čez tri tedne opustiti pouk v vaši rodbini, ker je bil moj mož na jugu težko obolel.

Zdaj je bila tajna odkrita in gospa Lavelinova me ni več zanimala. Zadovoljil sem se s tem, da sem jo vprašal: Kako se pa počuti vaš mož zdaj?

"Mrtev je — umrl je pred osemnajstimi meseci."

Moje izraze sozalja je brž prekinila.

"Zdaj sem gospa Renanceva žena mladega zdravnika doktorja Renanca, ki sem se seznanila z njim pri svojih starših. Prakse ne izvršuje več."

Izkazalo se je, da je gospa Renanceva prav tako malo skopja kakor gospa Lavelinova, kar se tiče informacij o njenem življenju. Njeni podatki sploh niso bili potrebni, a množili so se čim dalje bolj v pravo izpoved. Čutila je nujno potrebo govoriti. Sedla je kraj mene na pesek, potem je pa govorila in govorila ...

Ne, ta ženaka očitno ni kazala nobenega spoštovanja do pisateljevega dela.

"Doktor Renance je bil do uspešnih zaljubljen vanje, to lahko smelo trdim. Njegova strast me je potegnila za seboj, bila sem že pripravljena zapustiti svojega moža in slediti mu. Usoda pa tega ni hotela, skrajšala je zadnje dni gospoda Lavelina in zaročila sem se s tem zdravnikom. Po zakoniti dobi desetih mesecev me je že obojeval kot svojo nevesto. Le to pa tam sva preživela nekaj dni skupaj bodisi v morskem kopališču, ali pa v hotelu Fontainebleau. Potovala sva z avtom. Doktor Renance ni poznal nič lepšega, kakor sedeti s menoj v avtomobilu.

"Ko bova poročena," je za-trjeval, "bova neprestano potovala. Videla bova mesta, dežele in spomenike, ki jih še ne poznavam. Skupaj jih bova odkrivala. In potem bova ena duša."

"Da vedno mi je govoril o tako lepih stvarih."

"Tik pred našino poroko je sklenil naučiti se šofirati, da bi bila v svojem avtomobilu sama. Kupil je lahek, zelo hiter voz. Sedela sva spredaj, zadaj sva pa imela prtljago. Včasih sem morala sedeti zadaj, to je želel v interesu ravnotežja. — Da, da, več mesecev sem mu bila samo 65 kg težak predmet. V meni vidi do gotove meje vedno vrečo peska, službe obtežitvi voza."

Zdaj skoraj sploh več ne govorim z menoj, razen kadar mi naroči, naj sedem spredaj ali zadaj. Ko prispeva na cilj, mi pravi: Pojdi najesti se, takoj pridem za teboj. Sam pa ostane v garaži in spravlja v red avto. Ko malone že pojem, prihitijo in v največji naglici kaj prigrizne. Potem odideva v sobo. Ta čas, ko se slačim, on že spi kakor ubit. Ta teden sva križem kražem prepotovala najlepše kraje Bretonije. On je pa imel oči uprte satno v tahometer.

Pri tem pa ni slab človek; gotovo ne ve, da mi je to neprijetno. Misli pač samo na svoj avto. Razen avtomobila ne pozna na svetu ničesar. Mene komaž opazi. O vsem drugem ni niti govora. Nedavno sva se vozila nepretrgoma že več ur. Sedela sem kraj njega, in govoril ni z menoj več kakor po navadi. Ker me je na vso moč včepil v stegno. Kriknila sem na ves glas. Misli-la sem že, da se je morda spomnil, da sem tudi jaz še na svetu in da mi je hotel s tem dokazati znova prebujajočo se ljubezen. V resnici je pa dejal: Oprosti, to je bilo nevarno križišče, hupa je pa pokvarjena in tako sem moral nekako dati svarilno znamenje.

SMRTNA KOSA

V Rock Springs, Wyo., je umrl znani rojak John Archul, star 50 let. Rojen je bil v Clevelandu. Zapušča družino v Rock Springsu, brata Franka v New Yorku in očeta Charlesa Peruška in polbrata Charlesa Peruška v Detroitu, Mich. Zalujočim naše iskreno sožalje.

ZA JESENSKO IN ZIMSKO SEZONO IGRE

Koda, drama v 4. delj.	60
Marta, Semelj v Richmondu, 4. dejanja	20
Prejeto, narodna pravljica v 6. dejanjih	45
Tončkove sajne na Miklavžev večer, mladinska igra s petjem v 8. dejanjih	60
R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro (Čapek), vez.	45
Revisor, 6. dejanj, traja vsmatna	75
Vrtinec, drama v 3. dejanjih	45
Za krst in svobodo, grokati v 5. dejanjih	35
Ljudski odci:	
8. sv. Pp 12 letih, 4. dejanja	60
11. sv. Zapravljevec	60
12. sv. Skupaj	60
Zbirna ljudskih igar:	
5. močje. Miza pod sonce, 8v.	60
8. močje. Saje	60
12. močje. Vozalka, Bart Marjole	60
Devina Marjole otroci	60
14. močje. Sv. Božjina, Jemalica	60
15. močje. Materin blagoslov	30
16. močje. Turki pred Dunajem, 8v.	60
17. močje. Sv. Jani; Ljuban	60
18. močje. Strah	60

KNJIGARNA
"GLAS NARODA"
216 W. 18 ST., NEW YORK

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

ADVERTISEMENT

ADVERTISEMENT

Potrebujeemo GOVERNERJA LEHMAN-A za nadaljna štiri leta

Nasproti praznim obljubam kandidatov nazadnjaške stranke, ki je v zadnjih letih nasprotovala vsakemu poskusu napredne zakonodaje v prid širokim masam, se gov. LEHMAN more sklicevati na to, kar je on dosegel v šestih letih uspešne, napredne, socialno navdahnjene, človekoljubne in poštene uprave.

Dobra vlada je ona, ki ne samo pošteno in skrbno upravlja, ampak, katera obenem stremi za tem, da se uvedejo reforme v duhu časa — za vseobče dobro, ne pa le za dobro male privilegirane skupine. Taka je bila in v takem duhu bo vlada gov. LEHMAN-a.

Vsled izvedenih reform je governer LEHMAN podvignil državo New York na prvo mesto izmed vseh Združenih držav in na častno mesto po vsem svetu, kar se tiče napredne socialne zakonodaje. Ob enem je gov. LEHMAN

vodil državo s skrbnim gospodarstvom, bilanciral proračun in podvignil kredit države.

V težkem času se je GOVERNOR LEHMAN izkazal velikim governerjem, enim izmed največjih v tej ali v vsaki drugi državi. Sama sreča za ljudstvo, da tak mož bo governer za nadaljna štiri leta!

Njegov sokandidat za mesto podgovernerja je sodnik CHARLES POLETTI, sin delavca-priseljenca, mlad prijatelj, zvest somišljenik in izkušen pomagač velikega governerja.

Oba nista le kandidata demokratične stranke, marveč ju podpirajo tudi Ameriška Delavska stranka, organizirano delavstvo, razne neodvisne skupine in vsi prijatelji socialnega napredka in socialne pravičnosti.

Zato glasujte za HERBERT H. LEHMAN, GOVERNOR CHARLES POLETTI, LIEUTENANT-GOVERNOR IN ZA VSE DRUGE KANDIDATE DEMOKRATIČNE STRANKE

Begunec in časnikarji

Iz velike pariške blaznice je pobegnil mož, ki so ga bili vtaknili v blaznico, ker so pri njem baje ugotovili blaznost. Pariška policija ima sedaj polno dela, da bi ga ujela. Pobegli pa je policiji kazal osle takole:

V 16 velikih pariških uredništvih je nekega dne naglo zapel telefon: "Tukaj baron Bernard Sigoyer. Če vas vese-li, mi pošljite takoj svojega najboljšega poročevalca. Povabil sem vse velike pariške liste. Povedal vam bom nekaj senzacionalnega, kar bo radio prenašal po vsem svetu. Kajpada morate zaupno ohraniti zase, kje se dobimo, če hočete kaj izvedeti."

Stvar je bila nad vse čudna. Baron je povabil časnikarje v neki bar na Monotratuq listi so takoj poslali tjakaj svoje poročevalce in nihče ni poli-

ciji ni namignil.

Ko so radovedno časnikarji sedeli v baru in čakali, kaj bo, je pristopil k njim baron Sigoyer ter jih takole nagovoril: "Tukaj, gospodje, imate ključ norišnice v Clermontu. Pravkar sem namreč ušel od tamkaj, kjer so me celi dve leti imeli nasilno zaprtega. Jaz sem žrtev velikega hudodelstva. Edino, kar bi na meni in mojem ravnanju mogli imenovati blazno, je to, da sem vas povabil semkaj, medtem ko zunaj na cesti pariška policija stika za menoj. Kajpada policijski uradniki ne morejo vedeti, kako je s stvarjo."

Nato jim je baron natančno popisal, kako je ušel iz blaznice, kako je skrivaj porabil telefon v ravnateljevi pisarni, da je prišel v zvezo s svojimi prijatelji, kako je dobil dva ključa, s katerima je v pravem času neovirano ušel z blaznice. Zunaj so ga že čakali prijatelji z avtomobilom, ki je imel zastrta okna. Preden se je uprava blaznice zavedela, je že davno bil čez hrib in plan. Sedaj ga iščejo, češ da je nevaren. To vse je pripovedoval baron ter časnikarjem naročil pijače in prigrizka in z njimi kramljat. Medtem jih je spraševal, ali vidijo na njem kaj blaznega.

Nadaljeval je: "Vidite, tudi res nisem blazen. Ljubi sorodniki in drugi ljudje so me zaradi svojih koristi s kupljenim zdravniškim spričevalom vtaknili v blaznico, kjer so me grdo imeli zaprtega, čeprav sem bil docela zdrav, da bi se polastili denarja, ki je meni šel. Gre namreč za dedščino, ki ni malenkostna. S tem podajam javnosti te podrobnosti, da bo svet vedel, kako se godi, če bi se policiji slučajno le posrečilo, da me dobi, dasi tega ne verjamem."

Izjavil je trdno upanje, da bo ušel preganjalcem ter da bo začel pravdo zoper svoje nasprotnike. Tožbene spise so njegovi prijatelji pravkar iz-

ročili sodišču. Na dan bodo prišle stvari, da se bo svet čudil. To reki je baron zapustil bar in odšel. Časnikarji so bili vsi zmedeni. Niso vedeli, ali so govorili s pametnim človekom, ki se mu godi krivica, ali z norcem. Vendar nihče ni obvestil policije, ki je šele drugi dan iz listov izvedela, kako in kaj. Baron je izginil, kakor bi se bil v zemljo vdrl. Brž so zashali njegove prijatelje, pa policija ni mogla od njih nič izvedeti. V njihovih stanovanjih so zapravili hišne preiskave, pa brez vsakršnega uspeha. Sedaj policija preiskuje ali ni morda vse res, kar je iz norišnice pobegnil baron časnikarjem povedal.

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;

KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno. Dolgoletna skušnja Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.
POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

36. POGLAVJE.

Obednica je svetlo razsvetljena. Miza je pogrnjena z dragocenim prtom s pristnimi čipkami. Na mizo je bila prinesena najdragocenejša posoda iz kristala in porcelana. Teta Brigita ni pozabila, da je Rudolf Strasser želel, da "markizi" pokaže sijaj njegove hiše. Težko hrastovo pohištvo in težki brokatni zastori in poleg tega dragocene, stare oljnatelike znanih mojstrov so izpopolnjevale odlični utis te dvorane.

Teta Brigita in oba gospoda so čakali na obe dami v so sedni sobi in ko slednji pridete, jim skoro zastane sapa. Sicer ste bili oblečeni črno, toda tako elegantno, da se vsi čudijo. V svoji obleki ste posebno povdarili stališče velike dame. Obleke so globoko izrezane in brez rokavov. To pa je v hiši žalosti veliko nesoglasje saj za domače tri, katerim se je srce še krčilo v britki žalosti vsled smrti Rudolfa Strasserja.

Herman Falkner se prikloni pred signoro Katarino in ji ponudi roko, da jo pelje k mizi. Werner pa pelje teto Brigito in Eleno, ki ga žareče in koketno pogleda. Mladi Werner ji je zelo všeč ter jo takoj prime volja, da se z njim nekoliko poigra in preskusi svojo moč. Toda njeni pogledi vplivajo na Wernerja odbijalno. Kako more biti, ki je komaj izgubila svojega očeta in ko je bila toliko let od njega ločena, imeti kako smisel za koketiranje?

Werner pa se zna obvladati, da se z njo navidezno živo razgovarja. Na svojih potovanjih po raznih deželah je prišel v vse družabne kroge in je bil že po svojem značaju pravi vitec. In Elena si misli: glej, glej, ta ravnotej tvrdke Strasser in Sin je pa popolni gentleman, brezhiben kavalir. Kako je to mogoče? Nemški trgovec, sem si mislila, mora vendar biti prava podoba dolgočasnosti in resnobe. Toda pri njem tega ni. Torej moram biti z njim nekoliko prijazna — mogoče ga bom še kdaj potrebovala.

Elena je bila rojena koketka, četudi je do sedaj imela le malo priložnosti vaditi se v tej umetnosti. Njena mati jo je v tem učila, ker je vedno računala na to, da mora Elena nekega dne dobiti bogatega moža. Sedaj sicer tega več ne potrebuje, ker je sedaj sama bogata dedinja, toda veseli jo, ako bi Elena Wernerju Falknerju zmesala glavo. Toda to ni bilo tako lahko, kajti glava mu je trdno stala na njegovem vratu in prav gotovo ni bilo mogoče obrniti njegove glave na način, katerega se je posluževala Elena.

Signora Katarina pa si je skušala s svojo veliko ljubeznivostjo pridobiti Hermana Falknerja. Tudi sama si pravi, da ni mogoče vedeti, koliko bo mogoče kdaj potrebna naklonjenost tega ravnoteja.

Tako je teta Brigita skoro popolnoma prepuščena sama sebi. Pa to ji ni niti žal, ker je mogla tako Dagmar nemoteno opazovati. In Wernerju mora dati prav, oči, ki so gledale iz obraza mladega dekleta tako osvojevalno, niso bile Leonorine oči. Moj Bog, si misli, kako se more kak človek tako izpremeniti. Primerja Elenine oči s Katarinini oči in da si se prepriča, da so si zelo podobne. In še nekaj opazi, da so si bile kretnje glave in telesa obeh enake, kar je bilo skoro smešno.

Teta Brigita se ne more nikakor pomiriti in pogosto se njen pogled sreča z Wernerjevim in v njegovih očeh bere, da se tudi sam bori z grenkim razočaranjem. Da, Werner je bil nad svojo "gospodarico" zelo razočaran in je imel proti njej občutek, ki ga je komaj mogoče z besedo označiti. Njegov pogled je vedno hladnejši in čim dalje poteka večer, tem manj mu je všeč mlada dama in tem bolj tuja mu postaja.

S teto Brigito je ravno tako. Mimogrede sredi govora vpraša Elena, kaj je bil vzrok smrti njenega očeta. In nato pravi, da je bila njegova smrt nekoliko podobna smrti strica Egonu, ki je tudi v naslonjaču nenadoma umrl. Izreče seveda nekaj žalostnih besed, toda iz njih ne zveni nikakršna srčna bolest. Teta Brigita in Wernerja Falknerja boli srce, ko pomisli, s kakim hrepenenjem je Rudolf Strasser čakal na svojo hčer. Kako kruto pa bi bil razočaran, ako bi jo še videl.

Mrzla, družabna, koketna, plitva in površna! Tako vidi teta Brigita in Werner mlado naslednico Rudolfa Strasserja.

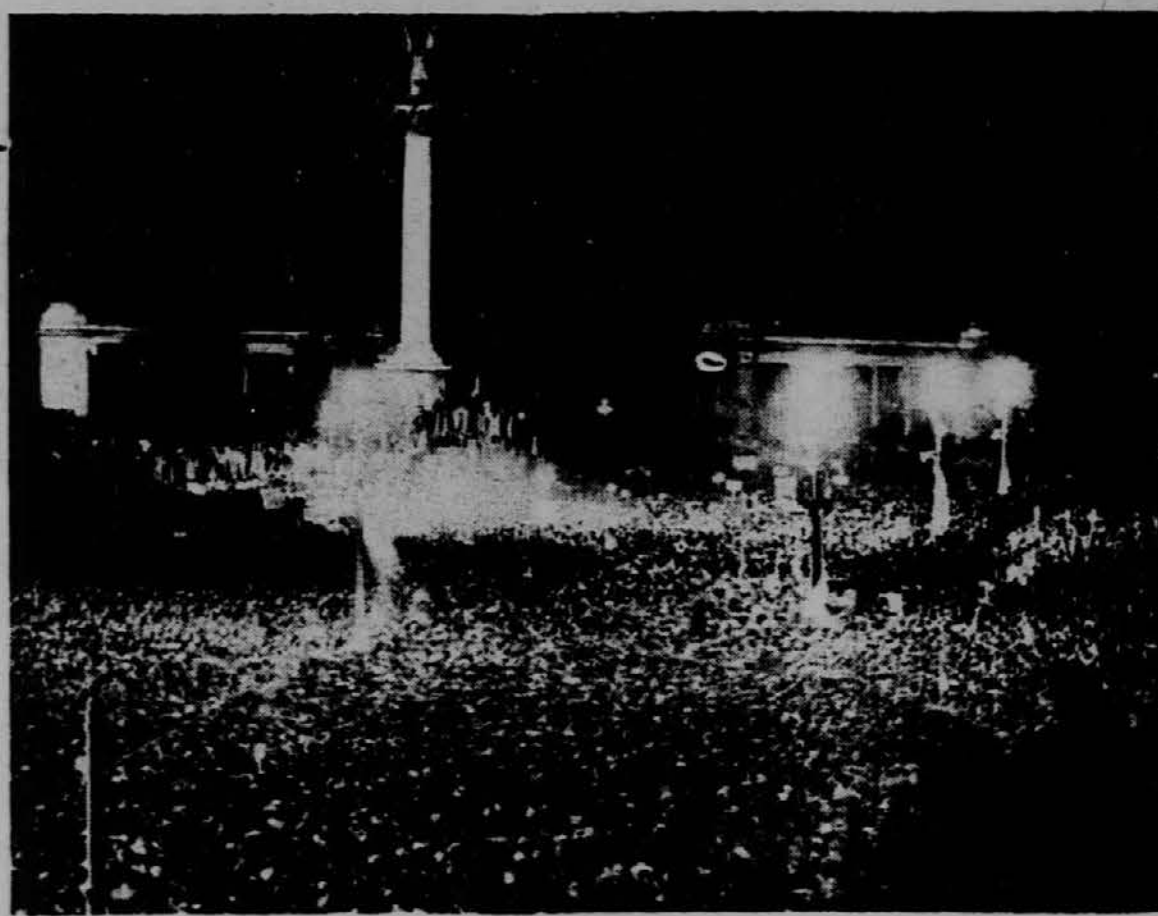
In Herman Falkner, ki mu signora Katarina ni dala mnogo časa za opazovanje, je vendar videl dovolj, da si je mogel vsvariti slabo mnenje o mladi dedinji tvrdke Strasser in Sin. Pa tudi vsem trem se je zdelo zelo čudno, da izgleda signora Katarina, kateri je vendar mož umrl šele pred nekaj dnevi, zelo malo potrta. Govori tako razvnelo in naglo o vseh malenkostih in je izgledala tako malo žalostna, da je učiinkovalo zelo neprijetno.

Teta Brigita sedaj tudi natančneje ogleduje lase mlade dame in se čudi, da so postali tako medlo plavi, kajti pričakovala je, da bodo Dagmarini svetlo plavi lasje pozneje dobili isto barvo, kot lasje njene matere, ki so se svetili kot zlato. Dagmarini lasje so bili tudi naravno kodrasti, toda se ji zdi, da se sedaj dobro poznajo z vročimi škarjami. Tudi Werner je zelo razočaran nad Dagmarinimi lasmi. Sicer vidi umetno, lepo pristojno frizuro, toda kako vse drugačni lasje so bili gospe Leonore. In v svojih mislih je sliko mlade dame tako tesno združil s sliko njene matere, da je bil razočaran tudi z ozirom na lase. In če se gospa Brigita in Werner še tako trudita, da bi na obrazu mlade dedinje zasledila saj eno znano potezo, se jima vendarle ne posreči. Ravno nasprotno, postaja jima vedno bolj tuja in ju v mnogih malenkostih tako spominja na signoro Katarino, da se ne moreta otresti čudenja in premišljevanja.

Teta Brigita se nato nujno obrne k signori in jo vpraša po njeni hčeri. Signora pa zelo zvito vzdihne.

"O, Dio mio, moja uboga Elena! Smrt njenega očeta, na katerega je bila tako zelo navezana, je tako potrla, da tega vdarca ne more prenesti in bojim se, da se ji bo omračil um." V glavah si je vabila, da nikdar ne zapusti gradu, da se ji ne bi bilo treba ločiti od groba svojega očeta. Bada bi jo vzela s seboj, toda branila se je vsake take misli s tako silo, da sem jo morala pustiti doma. Zelo mi je bilo hudo, ko sem jo morala pustiti samo." (Dalje prihodnjaj.)

PROTICEŠKE DEMONSTRACIJE V BUDIMPEŠTI

V Budimpešti so se nedavno vršile velike demonstracije proti Čehoslovaki. Slika nam kaže prizor na Trgu Junakov v madžarskem glavnem mestu.

Padla je najdražja hajduška glava

Iz Zagubice poročajo 17. oktobra: — Izmed vseh pokrajim stare Srbije je pod hajduško nadlego že od najstarejših časov najbolj trpelo lepo Humolje. Ljudska domišljija je premnože hajduke romantično odela, a vendar so bili vsi huda nadloga prebivalstva. O tem nam zlasti v zadnjem času priča dejstvo, da je središče romantičnega Homolja, Zagubica, pred leti ob ustanovitvi svojega turističnega društva na prvem mestu društvenih pravil naložilo članom in prijateljem dolžnost, naj pobijajo povsod in z vsemi sredstvi vesti o homoljskih hajdukih. V pravilih tega društva je bilo celo točno navedeno, kdo od nekdanjih že davno pokončenih razbojnikov je bil doma iz Homolja in koga se vse hote in nehote drugi podtaknili Homolčanom. Dveh zelo zelo nevarnih razbojnikov pa se Homolje pri vseh svojih vnemi vendarle ni moglo iznebiti. To sta bila Jorgovan Mihajlovič in njegov drug Pavel Dokič.

Hajduk Jorgovan je bil razbojnik dolga leta, mladi Pavle Dokič pa se mu je pridružil, ker ga je zamamila njegova hajduška slava. Oba hajduka sta izvedla celo vrsto predznih razbojstev, najrajši pa sta obiskovala uprave raznih rudnikov in od tam sta večkrat odnesla velik plen. Pred meseci so Jorgovana v borbi ubili orožniki, mladi Pavle pa je izginil kakor, da bi se bil pogreznil v zemljo.

Zdaj je tudi njena konec in bržčas nikoli ne bo odkrita skrivnost, kako je živel v okolici, katero so oklepali in temeljito preiskovali močni oddelki orožnikov. Iz obsede kakih 500 orožnikov se je ta dni hajduk Pavle Dokič prebil do skromne kmečke pristave, na kateri je imel službo črnar Jovo Srtanović s svojo 16-letno hčerko Natalijo. Zvečer je planil hajduk v kolibo, v kateri je bila 16-letna Natalija sama. Kakor je pozneje komisija ugotovila, ji je hotel mladenič storiti silo. Natalija pa se je postavila v bran z nožem in ga šestkrat ranila. Hajduk ji je nož izvil iz rok, jo ranil do smrti, potem pa sebi prestrelil glavo. Ta strašna borba sta jo odigrala blizu vasi Blagojevega Kamna pri Kučevu in vodja tamošnjih orožniške postaje je naslednji dan pri svojem obhodu našel truplo hajduka in dekleta. Hajduk je imel po strelu iz svoje

puške popolnoma razbito glavo. Oblečen je bil v raztrgano kmečko obleko, le malo denarja so našli pri njem, v torbi pa je vendarle imel po starem hajduškem običaju svojo beležnico najrazličnejših hajduških uspehov in neuspehov. Vse žrtve svojega razbojništva je imel zabeležene, vpisane tudi razne svoje pomočnike, samo svoje zadnje žrtve, nesrečne 16-letne Natalije ni utegnil zabeležiti.

Ves okoliš Kučeva je z najrazličnejšimi govoricami razpravljal o hajdukovem koncu. V teh govoricah so se močni sledovi in izrazi stare hajduške romantike. "Ni mogoče," so mnogi vzklicali, "da bo 16-letna deklica pogubila takega hajduka."

Da ga direktno ni pogubila, se je izkazalo in potem so pač privrženci hajduške romantike govorili, da se je Pavle Dokič zaradi tega ubil, ker ga je ranila ženska, prav za prav otrok. Hajduk Dokič je daleč na okrog užival tudi sloves, da ima med mladimi ženstvom svoje najboljšje zaveznike in pomočnike. Drugo veliko vprašanje vsega okoliša pa je: Kaj bo z razpisom na njegovo glavo? Hajduk Pavle Dokič si je namreč v mladih letih pridobil sloves najdražje hajduške glave. Na njo je bilo razpisanih 130.000 din. Take cene ni dosegla niti glava njegovega, po starosti in zločinih dosti višjega hajduka Babeliča, katerega so orožniki ubili pred nekaj leti. Na hajduške glave

so bili razpisani že mnogi stotisočaki, a mnoge visoke nagrade so ostale v blagajni notranjega ministrstva, ker so pač razne dragocene hajduške glave padle po golem naključju, kakor zdaj Dokičeva, ali pa di zaradi tega, ker so hajduke ubili nekdanji njihovi pomočniki, ki so sami romali v ječo, ker jih je umorjeni hajduk denunciral s svojimi bahaškimi zapiski o hajduškem ugledu in značaju.

Med množico, ki se je globoko oddahnila zaradi smrti hajduka Pavle Dokiča, je tudi njegov oče, star, skromen kmet v vasi Laznici. Pavle je bil sicer njegov edini sin a od otroških let mu je delal strašno preglavice. Ko je postal sin pajdaš hajduka Jorgovana in so ga vsepovsod, v prvi vrsti pa seveda doma, iskali orožniki, je nesrečni oče pred sretnjo in orožniki dejal: "Moj sin je toliko ljudi ubil, da je prav, da ga zadene to, kar je drugim storil." Ta izjava je prišla seveda v liste, in kakor vsi hajduki, je bil tudi Pavle skrben čitatelj vsega, kar o njem pišejo. Očetu je poslal pismo, v katerem mu je zagrozil: "Ako je res, kar listi pišejo, da si o meni govoriš, in ako je res, da ti ne bi bilo žal, če bi me ubil žandar, potem bodi prepričan, da se bom tudi tebi osvetil, kakor sem se že mnogim drugim. Če pa vse to ni res, potem lahko mirno spi."

Ko pa je bilo res, ni imel stari Dokič od takrat nobene mirne noči. "Zdaj je končano, zgodilo se je, kar se je moralo zgoditi," je dejal stari Dokič in z njim se strinja vse prebivalstvo Homolja, v strahu pa so organizirani in slučajni hajdukov

KRETANJE
PARNIKOV
SHIPPING NEWS

5. novembra:
Saturia v Trst
Paris v Havre
Europa v Bremen

8. novembra:
Nieuw Amsterdam v Bolognue

9. novembra:
Hamburg v Hamburg

10. novembra:
Columbus v Bremen

12. novembra:
Normandie v Havre
Conte di Savoia v Genoa
Aquitania v Cherbourg

15. novembra:
Bremen v Bremen

16. novembra:
New York v Hamburg

18. novembra:
Queen Mary v Cherbourg

19. novembra:
Rex v Genoa
De France v Havre

23. novembra:
Hansa v Hamburg

25. novembra:
Europa v Bremen

VSE PARNIKE

in
LINIJE
ki so
važne za
Slovence
zastopa:

SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

20. novembra:
Vulcania v Trst
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

2. decembra:
Champlain v Havre
Queen Mary v Cherbourg

7. decembra:
Conte di Savoia v Genoa
Hamburg v Hamburg

10. decembra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

13. decembra:
Bremen v Bremen

14. decembra:
New York v Hamburg
Rex v Genoa

16. decembra:
Queen Mary v Cherbourg

17. decembra:
Paris v Havre

21. decembra:
Hansa v Hamburg

23. decembra:
Normandie v Havre

Poleg poučnih knjig, muzikalij, igre, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCA

v imitirano usnje vez 50
v usnje vez 80
v fino usnje vez 1.00
v najfinije usnje vez 1.20
v najfinije usnje trda vez 1.50
v bel celluloid vez 1.20

NEBESA NAŠ DOM

v imitirano usnje vez 1.00
v najfinije usnje vez 1.50
v najfinije usnje trda vez 1.60

RAJSKI GLASOVI

platno vezano 80
v usnje vez. (str. 415) 1.00
v usnje vez. (str. 416) 1.25
v usnje vez. (str. 408) 1.50
v celluloid vez. (str. 614) 1.50

SVETO PISMO

3.00

MARJA VARNOST

NEDOLŽNOSTI

v imitirano usnje vez 1.00
v fino usnje vez 1.60

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano 30
v belo kost vezano 1.10

Come Unto Me

v platnice vezano 30
v belo kost vezano 35

Key of Heaven

fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinije usnje vezano 1.20

Angleški molitveniki:

(ZA ODRASLE)

Key of Heaven
v celluloid vezano 1.20
v celluloid najfinije vez. 1.50
v fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual:

v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:

v fino usnje vezano 1.40

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

pomočniki, ker vedo, da je hajduk, čeprav je po strašni borbi z dekletom v zapuščeni samoti umrl, vse svoje nekdanje pomočnike obremenil s svojimi bahaškimi zapiski. Saj tako je bilo tudi pri Babejiču, Jorgovanu in pri vseh starih homoljskih hajdukih.

VSA NEWYORSKA SLOVENSKA DRUŠTVA naj izvolijo po dva zastopnika za skupni sestanek, dne 27. NOVEMBRA v Slovenskem Narodnem Domu, 253 Irving Avenue, Brooklyn, N. Y.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Bohinjsko jezero